

2017-03-06

Bakgrund:

Det är i ljuset av förändringar i välfärdsstatens organisering samt civilsamhällets förändrade förutsättningar som vi förslår följande uppdragsutbildning. Civilsamhällets organisationer, så som brukarorganisationer, föreningar, sociala kooperativ tar en allt större roll vad gäller att uppmärksamma och tackla de sociala utmaningar vi står inför som samhälle. Civilsamhällets roll för lokal utveckling och social hållbarhet framställs allt oftare som centralt, både inom forskning och praktik i socialt arbete. Civilsamhällets organisationer möter dock många utmaningar, både i relation till den offentliga sektorn men också internt (organisering, finansiering, Inom forskning talas om professionalisering, men också hybridisering, inom frivilligsektorn.

Kursen vi föreslår syftar till att möta upp behovet av kompetensförstärkning inom civilsamhällets organisationer, skapa förutsättningar för att teoretisera kring den egna praktiken och verksamheten, samt ge kunskap om organisatoriska och institutionella faktorer av betydelse för den egna organisationens verksamhet. Det är alltså inte i huvudsak en kurs som syftar till att stärka brukarmedverkan på socionomutbildningen – istället syftar kursen till att stärka civilsamhällets organisationer och deras medlemmar i ett vidare perspektiv som är direkt kopplat till den samhällsutveckling vi ser idag. Inom ramen för kursen kan det ske samarbete med studenter från socionomutbildningen – till exempel i workshops och seminarier. Fokus är då inte primärt brukarmedverkan i socionomutbildningen, utan gemensam kunskapsproduktion inom ramen för specifika kurser. Exempel på moment där uppdragsstudenterna kan delta i socionomutbildningen:

- open space tillsammans med SQ 5171 (socialt arbetet på samhällsnivå, 5 hp)
- fältbesök och workshops tillsammans med SQ 5171
- fältbesök tillsammans med SQ 5175 (Socialpedagogik och social mobilisering, 15 hp)
- normkritiskt seminarium med SQ 5175

På samma sätt som uppdragsstudenterna kan bjudas in till socionomprogrammet, kan socionomstudenter bjudas in till uppdragskursen (ex seminarier, workshops) för gemensam kunskapsproduktion. Exempelvis kan uppdragsstudenter fungera som expertpanel till SQ5175 inför projektarbetet.

Kursen är i stor utsträckning tänkt att vara PBL-baserad, där uppdragsstudenterna tar med sig frågor från sin praktik. Det innebär att kursen har en struktur som den vilar på – men med mycket stort utrymme för anpassning utifrån uppdragsstudenternas intresse, erfarenheter och frågeställningar. Lärarna på kursen fungerar som pedagogiska bollplank och resurspersoner, och Institutionen för socialt arbete (i sin helhet) utgör en ”resursbank” för kursen (kurser, lärare, forskare och socionomstudenter kan alla utgöra resurser i kursen). Kursen utgår från organisationens egna behov och frågeställningar, och lärarna har i stor utsträckning rollen som (verksamhetsspecifik) handledare. Med det sagt innebär det inte att kursen vänder sig till ansvariga/ledande personer inom organisationen – deltagarna kan lika gärna vara vanliga ”medlemmar” (upplägget på kursen bygger på att frågeställningarna som kursdeltagaren tar med utgår från den praktik som personen är del av).

Förslag på uppdragsutbildning riktat till civilsamhället (brukarorganisationer, föreningar, sociala kooperativ etc.)

Namn: Socialt arbete och det civila samhällets organisationer

Poäng: 7,5 hp på kvartsfart. Kursen ges varje vårtermin med start 2018.

Finansiering: Varje plats måste vara finansierad utifrån den vanliga ordningen vad gäller uppdragsutbildning. Däremot kan vi utgå från att många av de organisationer som vi vänder oss till inte kommer att ha ekonomiska förutsättningar att täcka hela

finansieringen. Därför bör vi undersöka förutsättningarna för att få extern finansiering. Många organisationer har ett intresse av att stärka det civila samhället och för ökad social hållbarhet i Göteborg och västsverige (ex. universitetet, fakulteten, institutionen, Mistra urban future, Göteborgs stad, Business region etc.). Alla deltagande organisationer på kursen bör däremot bidra med en symbolisk summa som också visar på föreningens engagemang och stöd.

Studenter: 20 per kurs.

Krav: Samtliga deltagare ska ha en direkt koppling till organisationer i civilsamhället (som här definieras i vid bemärkelse).

Kursens mål är att ge/skapa:

- kunskap om socialt arbete som ämne och profession
- förutsättningar för att teoretisera kring den egna praktiken och verksamheten
- kunskap om organisatoriska och institutionella faktorer av betydelse för den egna organisationens verksamhet och/eller utifrån gruppdynamik och samverkan utifrån interaktionistisk teoribildning
- kunskap om aktuellt forskningsfält inom det egna verksamhetsområdet kopplat till socialt arbete (i en vid bemärkelse, dvs även välfärdspolitiska sammanhang)
- verktyg för att kunna utveckla den egna organisationens verksamhet

Innehåll: Exempel på teman på kursen

- Civilsamhällets olika former av organisering. Välkomna till varandra.
- Relationen till det offentliga. (från fk till eu). Vilken plats har vi i samhället?
- Socialt arbete, bemötande, kommunikation och konflikthantering.
- Projektprocesser (Från projektidé till utvärdering och därefter).
- Styrning och organisering (vad möjliggör och vad hindrar? Strategier?).
- Forskningsutblick (från de fält där organisationerna verkar samt socialt arbete – som ämne och praktik).
- Internationell utblick (i förhållande till de områden de kommer ifrån – exempel på verksamheter)
- Framtidspaning – vart är vi på väg?

Pedagogik:

Vi utgår i kursen från att deltagarna från organisationerna har ett egenintresse och bygger kursen på vad de kan vilja lära sig och vad de kan ha nytta av kunskapen i sin egen praktik. Kursen är en plattform för samtal där de egna erfarenheterna och praktiken kan teoretiseras. Inför varje tema tar studenterna med sig frågor från fältet. De som läser kurser sätter därmed i stor utsträckning själva agendan för kursen – där lärare fungerar som pedagogiska verktyg för lärandeprocesser. Ett sådant upplägg kräver ett lärarlag som är litet och tätt – där de pedagogiska formerna kan utvecklas efter deltagarnas behov och tillsammans med deltagarna. De lärare som är ansvariga för kursen ansvarar för att driva kursen framåt, och kursens upplägg kräver kontinuitet och trygghet. Kontinuitet är också viktigt för relationerna till civilsamhällets organisationer. Ansvariga lärarna garanterar en trygg och pedagogisk lärandemiljö.

Referensgrupp:

Till kursen skapas en referensgrupp bestående av aktörer som på olika sätt har ett intresse för kursen (ex. finansiärer, företrädare för civilsamhällets organisationer, RIO, KUNIS, institutionsledning, Göteborgs stad m.m.). Referensgruppen ska fungera som ett institutionaliserat bollplank.

Examination: Studenterna arbetar löpande med en examinationsuppgift som seminariebehandlas.

Betyg: G och U

Tidsplan:

Kursen bör erbjudas från våren 2018. Det finns många skäl att kursen startar så pass omgående, och det största är att KUNIS är inne på det sista året. Under 2017 finns goda förutsättningar att fånga upp deltagare som gått kursen Socialt arbete på samhällsnivå. Flera av dem har visat på ett stort engagemang och intresse för att ytterligare teoretisera kring sin egen praktik. Om vi väntar tills KUNIS-projektet är över minskar våra förutsättningar att bygga vidare på dessa redan befintliga relationer mellan institutionen och det civila samhällets organisationer. Dessutom kan vi i dagsläget identifiera en rad aktörer som skulle kunna vara tänkbara finansiärer för kursens deltagare.

/

Kristina Alstam och Katarina Hollertz